

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

НАКАЗ

« 17 » 11 2011 р.

№ 669

м. Київ

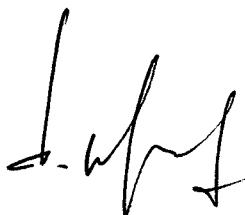
**Про затвердження Положення
«Про практику студентів НаУКМА»**

На підставі рішення навчально-методичної комісії протокол № 8
від « 02 » червня 2011 р.,

НАКАЗУЮ:

Затвердити Положення «Про практику студентів НаУКМА», що додається.

Президент НаУКМА

С.М.Квіт

Віце-президента з навчальної роботи

В.М.Ожоган

Начальник навчально-методичного відділу

О.О.Корольова

Наказ підготовлено:
Провідний спеціаліст

О.І. Куценко

Положення про практику студентів НаУКМА

1. Загальні положення

Це Положення регламентує питання проведення практики в НаУКМА.

1.1. Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до різних освітніх та кваліфікаційних рівнів: бакалавр, спеціаліст, магістр.

Нормативне забезпечення проведення практик:

- Про вищу освіту: Закон України.
- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів в Україні: Наказ Міністерства освіти України № 93 від 08.04.1993 р.
- Освітньо-професійні програми, освітньо-кваліфікаційні характеристики, Державні стандарти.
- Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України № 563 від 01.08.2001р.
- Положення про практику студентів НаУКМА
- Робочі навчальні плани напрямів та спеціальностей.
- Програми практик.
- Інструкції, які враховують особливості навчання з конкретної спеціальності чи спеціалізації.
- Інструкції з охорони праці та навколишнього середовища.

1.2. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування в них на базі одержаних знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час роботи у виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2. Види практик та мета

2.1. Видами практики студентів залежно від напрямку підготовки та спеціальності (спеціалізації) є:

навчальна (практичні та лабораторні заняття, екскурсійна, ознайомча, мовна, польова тощо);

виробнича (технологічна, дослідницька, педагогічна, переддипломна, науково-дослідна тощо).

Види та обсяг практик визначаються стандартами вищої освіти за напрямами (спеціальностями) певного освітньо-кваліфікаційного рівня й відображаються в навчальних планах.

2.2 Метою навчальної практики є ознайомлення студентів із специфікою майбутнього фаху, отримання ними первинних професійних умінь і навичок.

2.3. Метою виробничої практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, практичних навичок, ознайомлення безпосередньо в установі, організації, на підприємстві з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, а також збір та аналіз матеріалів для виконання курсових і кваліфікаційних робіт.

3. Зміст практики

3.1. Види практик з кожної спеціальності, їх зміст, послідовність, тривалість і терміни проведення визначається наскрізною програмою, яка розробляється випусковою кафедрою згідно з навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців і затверджується президентом НаУКМА.

3.2. Наскрізна програма практики - це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст і послідовність проведення практик, підведення їх підсумків і містить рекомендації щодо видів, форм і методів контролю якості підготовки (рівень знань, умінь і навичок), які студенти повинні отримувати під час проходження кожного виду практики за кожним освітньо-кваліфікаційним рівнем. Зміст наскрізної програми включає програми всіх етапів практичного навчання (навчальна та виробнича практики).

3.3. На основі наскрізної програми практики кафедрами університету розробляються робочі програми відповідних видів практик.

3.4. Програми практики повинні відповідати вимогам галузевих стандартів вищої освіти, враховувати специфіку спеціальності та відображати останні досягнення науки і виробництва. Тому вони повинні переглядатися та доопрацьовуватися не рідше ніж один раз на п'ять років (поновлюватись систематично).

3.5. Розробка та видання програм практики для нових напрямів і спеціальностей (спеціалізацій) здійснюються не пізніше ніж за семестр до її початку.

3.6. Програми практики повинні містити наступні основні розділи:

- мета та завдання практики;
- організація проведення практики;
- обов'язки і права студентів-практикантів;
- зміст практики;
- індивідуальні завдання;
- форми і методи контролю;
- вимоги до звіту про практику;
- підбиття підсумків практики.

Крім того, розділи програми практики можуть включати методичні вказівки (рекомендації) щодо проходження практики, календарний план проведення практики, перелік літератури та необхідної документації, інструкції про правила внутрішнього розпорядку та техніки безпеки, екскурсії під час проведення практики та інші заходи, що сприяють закріпленню знань, отриманих під час навчання.

4. Бази практики

4.1. Практика може проводитися в навчальних кабінетах і лабораторіях, клініках, навчальних господарствах, навчально-дослідних ділянках, творчих колективах, навчально-практичних центрах та інших допоміжних об'єктах університету. Базами проведення практики можуть бути сучасні підприємства (організації, установи) різних галузей економіки, науки, освіти, охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища, культури, торгівлі, сільського господарства, державного управління тощо, за умови забезпечення ними виконання в повному обсязі робочих навчальних планів і програм та на основі договорів і угод про творчу співпрацю з НаУКМА.

4.2. Підприємства (організації, установи) незалежно від форми власності та підпорядкування, які є базами практики, повинні відповідати таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають напрямам, спеціальностям (спеціалізаціям), за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах;

- наявність кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- можливість надання студентам на час практики робочих місць;
- надання студентам права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- можливість працевлаштування випускників вищого навчального закладу;
- наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, які використовуються в галузі;
- наявність житлового фонду (за необхідністю).

4.3. Визначення баз практик здійснюється керівниками практик на основі прямих договорів та угод про творчу співпрацю НаУКМА із підприємствами, організаціями, установами незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.

4.4. Угоди можуть укладатися з одним або декількома підприємствами (організаціями, установами).

4.5. Студенти можуть самостійно за погодженням з профільною кафедрою обирати для себе базу практики й запропонувати її для використання (за умови забезпечення цією базою виконання програми практики та укладання договору).

4.6. Для студентів-іноземців бази практики передбачаються у відповідному договорі (контракті) щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані на території країн-замовників або в межах України.

4.7 Студенти-іноземці отримують програму практики, індивідуальні завдання, складають звіт за формою, установленою кафедрою. Під час проходження практики в межах України студенти-іноземці дотримуються вимог цього Положення.

5. Організація і керівництво практикою

5.1. Відповідальність за організацію та проведення практик в НаУКМА несе президент НаУКМА.

5.2. Навчально-методичний відділ здійснює навчально-методичне керівництво всіма видами практик, координує роботу факультетів та візує накази про проведення практики.

5.3. Відповідальність за організацію та проведення практик загально факультетського рівня покладається на декана факультету.

5.3. Відповідальність і контроль за організацією та проведенням практик кафедрального рівня покладається на завідувача кафедри.

5.4. Навчально-методичне керівництво та виконання програми практики здійснює керівник практики, який призначається завідувачем кафедри. До керівництва практикою залучаються досвідчені викладачі кафедр та кваліфіковані спеціалісти, які викладають фахові дисципліни. Керівник практики несе відповідальність за життя та здоров'я студентів під час проходження практики.

5.5. Організаційні заходи кафедр, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики:

- розробка наскрізної програми практики напряму, спеціальності та програми з окремо взятого виду практики не рідше ніж 1 раз на 5 років;
- визначення баз практики, розподіл студентів та підготовка наказу з практики;
- за два тижні до початку практики підготовка та реєстрація у студентському відділі кадрів наказу про проведення практики;
- підготовка документації (договори на практику, направлення, листи, заявки на видачу матеріально-технічних цінностей тощо);
- проведення інструктивної наради, де студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями, порядком проходження практики та проводять інструктаж студентів з питань безпеки та охорони праці;
- контроль завідувачів кафедр та керівників практики за ходом практики.

5.6. Організаційні заходи, що забезпечує керівник практики:

- підготовка договорів про проведення практики між Університетом та базами

практик;

- складання кошторису щодо витрат на проведення практики студентів;
- забезпечення студентів документацією, необхідною для практики;
- розробка програм практики;
- участь у підготовці та оформленні фінансово-звітної документації, здійснення розрахунків;
- здійснення контролю за ходом практики та веденням документації;
- контроль забезпечення відповідних умов праці і побуту студентів та проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;
- контроль виконання студентами-практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, у разі потреби організація ведення табеля відвідування студентами бази практики;
- приймає диференційований залік з практики;
- подає письмовий звіт про проведення та результати практики завідувачу кафедри.

5.7. Тривалість робочого часу студентів під час проходження практики регламентується Кодексом законів про працю України і складає від 16 до 18 років – 36 годин на тиждень (ст. 51 із змінами, внесеними Законами № 871-12 від 20.03.91, № 3610-12 від 17.11.93, № 263/95 ВР від 05.07.95), від 18 років і старше – не більше ніж 40 годин на тиждень (ст. 50 в редакції Закону № 871-12 від 20.03.91 із змінами, внесеними Законом № 3610-12 від 17.11.93).

6. Права і обов'язки студента-практиканта

6.1. При проходженні студентом виробничої практики підприємство (організація, установа) може укласти з ним на завершальному етапі трудовий договір для направлення випускника на роботу.

6.2. Студент має право надавати пропозиції щодо поліпшення організації практики, покращення її загальних результатів.

6.3. Студент зобов'язаний ознайомитись із Правилами внутрішнього розпорядку підприємства-базы практики (підприємства, установи, організації), виконувати всі розпорядження і доручення безпосереднього керівника практики від підприємства, суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії, внутрішнього розпорядку. У разі порушення трудової дисципліни студент може бути відправлений в Університет із повідомленням причин, які потягли за собою усунення його від проходження практики.

6.4. Студент під час підготовки до практики і її проходженні зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу методичні матеріали (методичні вказівки, програму, індивідуальне завдання тощо), направлення (у разі потреби) та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти залік з практики.

Невиконання програми практики без поважних причини тягне за собою передбачену дисциплінарну відповідальність (заборгованість і відрахування з навчального закладу)

6.5. За наявності вакантних місць студенти можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам програми практики. При цьому не менше ніж 50 відсотків часу відводиться на загально професійну підготовку за програмою практики.

7. Підбиття підсумків

7.1. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це підготовка письмового звіту, підписаного студентом, та інших звітних документів, передбачених програмою практики. Письмовий звіт разом з усіма документами подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт оформлюється за вимогами, що визначені в програмі практики.

7.2 Звіт захищається студентом у комісії, призначеній завідувачем кафедри. Кількість членів комісії не менше ніж три особи. До складу комісії входять керівник практики від навчального закладу, викладачі та (за змогою) керівник від бази практики.

Комісія приймає диференційований залік у студентів у останні три дні проходження практики, або протягом перших десяти днів семестру, який починається після проведення практики.

7.3. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Оцінка студента за практику враховується при визначенні рейтингу разом з його оцінками за результатами семестру, під час якого відбувався захист.

7.4. Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, надається право проходження практики в наступному навчальному році. У разі необхідності з дозволу декана факультету студент може пройти практику за індивідуальним графіком, у вільний від навчання час.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, вважається таким, що має академічну заборгованість. Йому може бути надано право проходження практики повторно в наступному навчальному році, або, з дозволу декана факультету, за індивідуальним графіком, у вільний від навчання час, за власний рахунок.

Студент, який востаннє отримав негативну оцінку з практики в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

7.5 Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підбиваються на Вчених радах факультетів не менше ніж один раз протягом навчального року.

8. Матеріальне забезпечення практики

8.1. Витрати на практику студентів університету входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів. Розмір витрат на практику визначається щорічно за поданням кошторисів керівниками практик із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень відповідно до навчальних планів та графіку навчального процесу.

8.2. Джерела фінансування виробничої практики студентів університету визначаються формою замовлення на фахівців: за рахунок видатків державного або місцевих бюджетів, за рахунок коштів підприємств (організацій, установ), закладів усіх форм власності, закордонних замовників спеціалістів або за рахунок коштів фізичних осіб.

Для фінансування виробничої практики можуть залучатися додаткові джерела фінансування, не заборонені законодавством.

Суб'єкти-замовники фахівців перераховують вищим навчальним закладам кошти на проведення практики в терміни і за обсягами, передбаченими відповідними договорами (контрактами) на підготовку фахівців.

8.3. Оплата відряджень викладачам – керівникам практики здійснюється вищим навчальним закладом відповідно до законодавства України про оплату службових відряджень.

Оплата праці студентів, у разі зарахування їх на робочі місця, проводиться за фактично виконаний обсяг робіт відповідно до встановлених норм праці, норм часу, виробітку, обслуговування, посадових обов'язків, які діють для працівників підприємства (установи, організації), при цьому за ними зберігається право на одержання стипендії за результатами семестрового контролю.

8.4. За наявності договорів між вищим навчальним закладом і підприємством (організацією, установою) та за умови сплати в період виробничої практики студентам заробітної плати п'ятдесят відсотків її може направлятися на рахунок вищого навчального закладу для здійснення його статутної діяльності, зміцнення навчально-матеріальної бази, соціальний захист студентів, проведення культурно-масової та фізкультурно-спортивної роботи тощо.

8.5. Студентам на період практики, що проводиться за межами вищого навчального закладу, сплачуються добові за рахунок витрат на практичну підготовку в розмірах, установлених законодавством. При цьому враховується час перебування в дорозі до бази практики і назад.

Під час проходження студентами практики за місцем проживання добові не виплачуються.

8.6. Проїзд студентів вищих навчальних закладів залізничним, водним і автомобільним транспортом до місця розташування баз практики і назад сплачується за рахунок витрат вищого навчального закладу.

У разі забезпечення університетом перевезення студентів до місця знаходження бази практики і назад відповідальність покладається на начальника експлуатаційно-технічного відділу.

8.7. Відповідальність за матеріально-технічне забезпечення практики покладається на керівника відділу матеріально-технічного забезпечення.

8.8. Проживання студентів-практикантів у гуртожитках баз практики або в орендованих для цього житлових приміщеннях сплачується на умовах та в розмірах, передбачених договором (кошторисом).

8.9. Витрати часу на керівництво практикою плануються згідно з нормами, установленими наказом НаУКМА «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та перелік основних видів методичної, наукової й організаційної роботи професорсько-викладацького складу НаУКМА» на поточний навчальний рік.

8.10. Практика в структурних підрозділах університету проводиться за погодженням з керівником підрозділу на безоплатній основі.